Miljø-
direktoratet

Pronofa As

Øraveien 15B

1630 GAMLE FREDRIKSTAD

Trondheim, 16.06.2021

Deres ref.:	Vår ref. (bes oppgitt ved svar):	Saksbehandler:
	2021/6345	Johan Danielsen

Tillatelse til å overføre svart soldatflue (Hermetia illucens) til Pronofa As fra Flying feed AS

Det vises til søknad datert 02.06.2021, vår epost av 15.05.2021 og svar fra Flying feed/Pronofa v/David Tehrani, samme dato.

Vedtak

Med hjemmel i forskrift om fremmede organismer §§ 6 og 15 gir Miljødirektoratet tillatelse til å overføre svart soldatflue (*Hermetia illucens*) til Pronofa As fra Flying feed AS, samt forlenget tillatelse til innførsel. Tillatelsen gjelder fram til 31.12.2022. Vedtaket omfatter tidsfrist for flytting og innførsel. Det gis ingen sluttdato for tillatelse til hold.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Innførselen skal skje til testfase med tanke på produksjon ved Pronofa As sitt planlagte produksjonsanlegg
- Produksjon skal skje i lukket anlegg med sluseordning som gjør det mulig å stoppe insekter fra å rømme slik at levende individer ikke skal kunne komme seg ut fra produksjonsenheten
- Organismene skal oppbevares og emballeres på en slik måte at de ikke kan slippe ut i miljøet ved transporten.
- Levende soldatfluer kan ikke tas ut av oppdrettsfasiliteten for salg eller annet formål uten tillatelse fra Miljødirektoratet
- Alle som er involvert i innførselen skal ha kunnskap om innholdet i dette vedtaket.

Dersom vilkår i tillatelsen ikke følges, kan Miljødirektoratet oppheve den eller endre vilkårene. Tilsier ny kunnskap at risikoen for uheldige følger for biologisk mangfold er større enn antatt, jf. naturmangfoldloven § 67, kan også tillatelsen trekkes tilbake eller vilkårene endres.

Miljødirektoratet kan også føre tilsyn med at bestemmelsene gitt i medhold av forskriften blir overholdt, jf. § 30 i forskrift om fremmede organismer.

Dette vedtaket kan påklages til Klima- og miljødepartementet innen tre uker etter at dette brevet ble mottatt, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Eventuell klage sendes til Miljødirektoratet.

Sakens bakgrunn

Pronofa As søker om tillatelse til overføring av svart soldatflue til kommersiell fôrproduksjon ved sitt anlegg. Det ble søkt om innførsel og utsetting i søknad av 02.06.2021. Dette ble justert til

overføring av organismer fra Flying feed AS sitt produksjonslokale til Pronofa AS sitt produksjonslokale, samt utvidelse av tidsrom for innførsel i epost av 15.06.2021.

Planlagt tidsrom for overføring er perioden 01.10.2021 til 30.09.2025.

Søkers opplysninger

Formålet for innførselen

" *Pronofa har kjøpt opp Flying Feed AS for å videreutvikle produksjon av svart soldatflue (Hermaetia illucens) for produksjon av larver. Den nye bedriften skal produsere larver som fôr til laks, generelt fisk, og også eventuelt enmagede dyr, som kalkun og kylling, dersom det blir tillatt i Norge og EU. Pronofa er en bedrift med høy kompetanse innen faget. David Tehrani som grunnla Flying Feed Fredrikstad er nå ansatt som prosjektleder i Pronofa og han er cand. scient. i biologi fra UiO. Pronofa er i gang med å bygge en større og mer moderne fabrikk for produksjon av svart soldatflue i følge EU-regelverk..*"

Risikoreduserende tiltak

" *Fluene skal være i et eget tett rom med "sluser". Utstyret rengjøres i høy temperatur og autoklaveres. Alt foregår i samme bygg. Ingen har adgang til bygningen uten spesiell tillatelse fra eier. Man skifter til arbeidsklær*."

Miljødirektoratets vurdering

Lovgrunnlaget

Formålet med forskrift 19. juni 2015 nr. 716 om fremmede organismer (forskriften) er å hindre innførsel, utsetting og spredning av fremmede organismer som medfører, eller kan medføre, uheldige følger for naturmangfoldet, jf. forskriften § 1. Etter forskriften § 6 kreves det tillatelse for innførsel av organismer til Norge.

Ved vurderingen av søknaden skal Miljødirektoratet særlig legge vekt på om den omsøkte organismen kan gi uheldige følger for det biologiske mangfold, jf. forskriften § 6 andre ledd. Vi kan ikke gi tillatelse til innførsel dersom det er grunn til å anta at innførselen vil medføre vesentlige uheldige følger for det biologiske mangfoldet. Direktoratet skal vurdere og fastsette de vilkår som anses nødvendige for å hindre uheldige følger for det biologiske mangfold, jf. § 15 tredje ledd. De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven (nml) §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved vurderingen, jf. nml § 7.

Kunnskapsgrunnlag svart soldatflue (*Hermetia illucens*)

Svart soldatflue er oppgitt å ha sin naturlige utbredelse i det sørøstlige USA, men er spredd til andre deler av verden. Arten er oppført med status low/unknown i European Alien Species Information Network (EASIN) sin database over arter som er registrert som fremmede i Europa (http://easin.jrc.ec.europa.eu/). Den er imidlertid registrert i naturen i flere europeiske land. Den antatte spredningsveien til Europa er bruk av arten som biologisk kontroll av husflue (*Musca domestica*) (De Groot og Veenvliet, *Hermetia illucens* L. (*Diptera, Stratiomyidae*), a new alien invasive species in Slovenia 2011). Arten er ikke registrert i naturen i Norge (kilde: Artsdatabanken). Svart soldatflue er kjent for å bryte ned organisk avfall på en svært effektiv måte. Arten er i all hovedsak knyttet til søppelfyllinger, kompost etc. Voksne individer er lite aktive ved lave temperaturer, og trenger temperatur over 26°C for å fly og formere seg. Voksne fluer har normalt en levetid på 5-8 dager, er dårlige flyvere og har ikke munndeler (kilde: eol.com). Larvene har optimale forhold ved 27 °C og 70% luftfuktighet. Arten har vist at den kan etablere seg utendørs også nord for Alpene i Europa i Tsjekkia, se: (https://www.degruyter.com/downloadpdf/j/cszma.2013.62.issue-2/cszma-2013-0011/cszma-2013-0011.pdf).

Miljø-
direktoratet

Vurderinger

Innførsel av svart soldatflue krever tillatelse etter forskriften § 6.

Miljødirektoratets vurdering er at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig for å fatte et vedtak i saken, jf. naturmangfoldloven § 8. Svart soldatflue er en fremmed art som det ikke er ønskelig at etablerer seg i Norge. Arten har etablert seg utendørs nord for Alpene i Tsjekkia. Det foreligger ikke kunnskap om effekten av svart soldatflue på biologisk mangfold under norske forhold. Direktoratet mener at det ikke kan utelukkes at spredning av arten i til miljøet kan gi risiko for uheldige følger for biologisk mangfold, jf. forskriften § 6 (2). Vi legger imidlertid til grunn at de sikringstiltakene som beskrives i søknaden er tilstrekkelige til at rømning kan utelukkes. Miljødirektoratet legger derfor til grunn at det ikke er grunn til å anta at en tillatelse til innførsel i denne saken vil medføre vesentlige uheldige følger for det biologiske mangfoldet.

Selv om vi legger vekt på føre-var-hensynet knyttet til innførsel av denne arten, jf. naturmangfoldloven § 9, merker vi oss at søker legger opp til et sikkert hold. Dersom vilkårene for tillatelsen følges anser vi ikke at svart soldatflue ikke vil føre til økt belastning på økosystemet ved etablering i norsk natur, jf. naturmangfoldloven § 10.

Ut fra en samlet vurdering og med særlig vekt på at det legges opp til sikkert hold og positive økonomiske samfunnseffekter finner vi å kunne gi søker tillatelse til innførsel og hold av svart soldatflue. Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 11 og 12 tilsier imidlertid at vi setter vilkår om at søker må bekoste nødvendige sikringstiltak. Gitt at vilkårene i tillatelsen oppfylles, finner vi ikke grunn til å anta at innførselen av omsøkte arter vil medføre vesentlige uheldige følger for det biologiske mangfoldet.

Miljødirektoratet gjør oppmerksom på at tillatelse etter forskrift om fremmede organismer ikke fritar for krav etter annet regelverk, som krav under matloven og smittevernloven.

Bestemmelser i forskrift om fremmede organismer som gjelder ved innførsel av organismer:

- Ved innførsel skal forsendelsen være merket med (jf. forskriften § 25 første ledd):
  - Organismens vitenskapelige navn og eventuelle norske eller engelske navn
  - Antall eller annen angivelse av mengde organismer
  - Miljødirektoratets referanse (oppgitt i tillatelsen)
- Virksomheter som driver med innførsel av skal etablere og dokumentere internkontroll i tråd med kravene i forskriften § 26.

Klagerett

Dere og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket, jf. forvaltningsloven kap. VI. Fristen for å klage er tre uker fra du/dere har mottatt dette brevet. Klagen sendes til Miljødirektoratet.

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Miljø-
direktoratet

Janne Øvrebø Bohnhorst
seksjonsleder

Johan Danielsen
seniorrådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Klima- og Miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Mattilsynet	Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
Statsforvalteren i Oslo og Viken	Postboks 325	1502	MOSS